

OBSAH

I. NEJISTOTY	9
1. TORYOVCI	12
Vláda Jeho Veličenstva	14
„Mám čest být v hluboké úctě“	18
Ani pro, ani proti	21
2. HERRIOT À LA POINCARÉ?	28
Internacionála se v Elysejském paláci nehrála	29
„Francie má srdce nalevo, ale penězenku napravo“	33
Ústy Herriota promluvil Poincaré	36
3. LEVÉ VOLBY – PRAVÁ VLÁDA	41
Dvoje volby – každé jiné	41
Co s nevěstou?	47
„A zmaten přízní stranickou i nenávistí, kolísá jeho obraz v historii“	55
II. NABÍDKA	67
1. NĚMECKÁ INICIATIVA	67
Lord protektor	67
Memorandum 9. února 1925	73
„Sel by nebezpečnou cestou, kdo by jakkoli počítal s druhými“	82
Pohřeb protokolu	87
2. I NÁS SE TO TÝKÁ	91
Budou Poláci mobilizovat?	91
„O něco lepší než korektní“	104
Podivná vzájemnost	119
3. NÁVŠTĚVA ZA NEŠŤASTNÉ KONSTELACE HVĚZD	127
Konec bouře ve sklenici vody	127
„Přítel našich přátel jsou našimi přáteli – a nic víc“	133
„Kdo se přátelí s Poláky, je odpůrcem Německa“	139

III. JEDNÁNÍ	149
1. POTÍŽE	149
Hindenburg prezidentem	149
Brockdorff-Rantzau: „Jsem ochoten hrát roli tragickou, ale ne komickou“	162
„Nedivil bych se Němci z Alsaska, kdyby Stresemanna zastřelil“	168
2. STŘEDNÍ EVROPA	172
Schůzka Beneš – Stresemann?	172
Rakousko: Nejsme životaschopní	178
Malá dohoda	193
3. ODPOVĚĎ	208
Herriotův velký pátek	208
Francouzsko-britská korespondence	211
Co by se mělo minimálně zachránit	219
IV. KONFERENCE	227
1. NÓTY	227
Francouzská odpověď	227
Druhé německé memorandum	232
Porady právníků	243
2. VÝCHOD	249
„Tou cestou Polsko nepůjde“	249
Jak ty mně dnes, já tobě zítra	258
„Co není psáno, není dáno“	265
Putování ministra Čícerina do lázní	277
3. LOCARNO	287
Velcí	287
Malí	302
Smlouvy	315
Duch Locarna	323
Prameny a literatura	331
Seznam fotografií	339
Jmenný rejstřík	341
Věcný obsah	355

VĚCNÝ OBSAH

I. NEJISTOTY	9
1. ANGLIE	12
<i>Konzervativní vláda Stanley Baldwinia</i>	14
Složení vlády – Charakteristika ministrů – Základní rysy zahraniční politiky konzervativců	
<i>Zhoršení anglo-sovětských vztahů</i>	18
Zinověvův dopis – Tři britské nóty – Tři nóty sovětské	
<i>Chamberlain a ženevský protokol</i>	21
Baldwinovo a Chamberlainovo programové vystoupení 10. 11. 1924	
– Námitky konzervativců proti protokolu – Postoje jednotlivých ministrů k ženevskému protokolu – Chamberlainův odklad rozhodnutí	
– Varianty řešení – Setkání Chamberlaina s Herriitem 5. 12. 1924	
2. FRANCIE	28
<i>Vztahy francouzsko-sovětské</i>	29
Navázání diplomatických styků se SSSR 28. 10. 1924 – Ohlas pádu labouristů – Nástup velvyslance Krasina do funkce 12. 12. 1924 – Wrangelovo loďstvo v Bizertě – Nároky francouzských věřitelů	
<i>Vnitřní potíže Herriotovy vlády</i>	33
Vnitropolitický program vlády – Rozpor v kartelu a oživení opozice	
– Církevní politika – Finanční nesnáze	
<i>Bezpečnost Francie</i>	36
Francouzský pojem bezpečnosti – Kompromis mírové konference: rýnský statut a trojčlenný garanční pakt – Hledání náhrad za nerealizovaný pakt – Odložení evakuace kolínské zóny	
3. NĚMECKO	41
<i>Volby</i>	41
Volby 4. 5. 1924 – Problémy německého republikanismu – Nová Marxova vláda – Hlasování o Dawesově plánu a němečtí nacionálové	
– Volby 7. 12. 1924	
<i>Německo a Společnost národů</i>	47
MacDonaldovo pozvání Německa do SN – Německé důvody pro a proti	
– Memorandum 29. 9. 1925 – Členství ve Společnosti národů a rappalská politika – Sovětské návrhy z prosince 1924	

Gustav Stresemann

55

Stresemannův politický životopis – Zlom roku 1923: odvolání pasivního odporu – Komplikovanost osobnosti a dvojznačnost politické metody – Stresemann a německá nacionálové – Lutherova vláda

II. NABÍDKA

67

1. NĚMECKÁ INICIATIVA

67

Zrod německého bezpečnostního návrhu

67

Lednové porady d'Abernona a Schuberta – Memorandum 20. 1. 1925 – Chamberlainovo jednání s dominii o ženevském protokolu – Vojensko-strategické úvahy o britské bezpečnosti

Memorandum 9. února 1925

73

Memorandum vládě francouzské – Motivy a smysl německé iniciativy – Memorandum a evakuace kolínské zóny – Zřeknutí se Alsasko-Lotrinska – Bylo memorandum defenzivní? – Arbitrážní smlouvy s východními sousedy

Britská politika

82

Chamberlainův dokument o britské politice v Evropě z 20. 2. 1925 – Jednání britské vlády – Odmítnutí aliance s Francií a ženevského protokolu

Ženevský protokol na zasedání Rady SN

87

Projev Chamberlaina proti arbitráži a sankcím – Benešovy pokyny tisku – Benešova řeč v Radě

2. OHLAS MEMORANDA

91

Polský protest

91

Poplach v Polsku – Apel na francouzské spojenectví – Bylo Polsko ohroženo? – Historické povědomí – Polské hranice – Zdroje napětí polsko-německého – Skrzyński v Paříži

Československý postoj k memorandu

104

Benešovo memorandum Herriotovi 2. 3. 1925 – Reakce československého tisku – Vztah československo-německý – Německá nabídka a čs. ministerstvo zahraničí – Benešovo memorandum Chamberlainovi 14. 3. 1925 – Beneš v Paříži – Dojem a skutečnost – Benešova schopnost manévrování

Vztahy československo-polské

119

Německé zdůraznění rozdílu mezi ČSR a Polskem – Benešova neloažalnost – Historické kořeny československo-polského neporozumění – Rusofilství a maďarofilství – Malá dohoda a Polsko – Spor o Těšínsko a jeho důsledky

3. BENEŠOVA CESTA DO VARŠAVY	127
<i>Ukončení sporu o Javorinu</i>	127
Rozhodnutí o Javorině – Jednání o obchodní smlouvě – Jednání o finančních a právních otázkách – Arbitrážní smlouva	
<i>Beneš ve Varšavě</i>	133
Mezinárodní okolnosti Benešovy cesty do Varšavy – Přijetí Beneše – Obchodní smlouva a vojenský tranzit – Smlouva o právních a finančních otázkách – Smlouva o smírčím a rozhodčím řízení – Dohady o dalších politických ujednáních	
<i>Mezinárodní ohlas Benešovy návštěvy ve Varšavě</i>	139
Rumunsko – Jugoslávie – Francie – SSSR – Německo – V. Británie – USA – Byla Benešova cesta do Varšavy chybou?	
III. JEDNÁNÍ	149
1. POTÍŽE	149
<i>Hindenburg prezidentem</i>	149
Úmrtí Eberta – První a druhé volební kolo – Hindenburgova kandidatura – Příčiny Hindenburgova vítězství – Mezinárodní ohlas – Nástup Hindenburga do funkce	
<i>Krise vztahů německo-sovětských</i>	162
Stresemannův dopis Brockdorff-Rantzaurovi 19. 3. 1925 a revolta německého velvyslance – Jednání s Krestinským v Berlíně – Sovětské memorandum 2. 6. 1925	
<i>Další důsledky německé iniciativy</i>	168
Memorandum o působení arbitrážní smlouvy mezi Německem a ČSR na vztahy německo-maďarské – Úvahy o Polsku – Zahraniční politika a Němci mimo říši – Stresemannovy vnitropolitické potíže	
2. STŘEDNÍ EVROPA	172
<i>Schůzka Beneš – Stresemann?</i>	172
Zrod nápadu na setkání – Indiskrece a Benešovy rozpaky – Kroftovo jednání v Berlíně – Technické varianty schůzky – Příčiny nezdaru	
<i>Rakousko</i>	178
Rakouská nechuť k samostatné státní existenci – Československý odpor proti myšlence rakousko-německého spojení – Beneš a projekty valutární, celní unie a konfederace – Sanace Rakouska – Oživení připojovací aktivity v roce 1925 – Rakouský problém na konferenci Malé dohody	

Konference Malé dohody 9.–11. května 1925

193

Odkazy konference – Krize vztahů čs.-jugoslávských – Nabídka na separační schůzku Ninčič Duca – Odstředivé tendenze – Konference Malé dohody v Bukurešti – Rozprava o všeobecné situaci – Posouzení situace v Maďarsku – Polsko, Řecko a Malá dohoda – Debata o Bulharsku

3. ODPOVĚĎ 208

Pád Herriotovy vlády 208

Porážka vlády v senátě – Vláda Painlevého – Briand ministrem zahraničí – Ohlas vládní změny

Francouzsko-britská korespondence 211

Briandův návrh odpovědi na německé memorandum – Protikladnost a nevyváženosť návrhu – Britské dotazy a francouzské vysvětlivky – Chamberlainovy návrhy změn

Československo a návrh odpovědi 219

Benešova improvizovaná cesta do Paříže – Tři Benešovy depeše – Co zbylo z březnových memorand Beneše do června? – Benešova interpretace výsledků jednání o garanční paktu – Jak chápát Benešův optimismus – Ústup ve směru dorozumění

IV. KONFERENCE 227

1. NÓTY 227

Francouzská odpověď 227

Nóta z 16. 6. 1925 – Stresemannovy rozhovory s velvyslancem de Margeriem – Střetnutí s nacionály – Jednání v německé vládě

Druhé německé memorandum 232

Memorandum z 20. 7. 1925 – Německé výhrady – Ofenzivní obsah německé nót – Ohlas memoranda ve Velké Británii a Francii – Benešovo stanovisko k německé nótě – Příprava odpovědi

Porady právníků 243

Francouzská nótá z 24. 8. 1925 – Příznivá atmosféra v Německu – Jednání právních expertů v Londýně – Gausovy změny ve spojenec-kém návrhu rýnského paktu – Spor o francouzské garancie východních smluv – Svolání schůzky ministrů

2. VÝCHOD 249

Polsko a diskuse o bezpečnosti 249

Směrnice pro jednání Skrzyńského s Briandem z 1. 7. 1925 – Skrzyński v Paříži – Skrzyńského cesta do USA a její motivy – Jednání o úvěr – Hospodářské potíže Polska – Politické směrnice vlády z 31. 8. 1925

<i>Československo-polský poměr</i>	258
Spor o polskou účast na dopravní konferenci Malé dohody – Polská aktivita v Jugoslávii – Zvýšení cel a ohrožení čs.-polské obchodní smlouvy	
<i>Československá demarše z 20. září 1925</i>	265
Benešovy rozhovory u příležitosti VI. zasedání SN v Ženevě – Problém účasti ČSR a Polska na konferenci ministrů – Skrzyński v Ženevě – Jednání Beneš–Skrzyński – Benešovy vnitropolitické potíže – Stresemannova tisková konference 18. 9. 1925 – Československá demarše – Byla demarše desolidarizací s Polskem?	
<i>Čičerin ve Varšavě a Berlíně</i>	277
Příprava Čičerinovy cesty – Okázalé přijetí ve Varšavě – Obsah rozmluv Čičerin–Skrzyński – Jednání Čičerina se Stresemannem v Berlíně 30. 9. 1925 – Druhá rozmluva 2. 10. 1925.	
3. LOCARNO	287
<i>Velcí</i>	287
Složení delegací – Locarno – Procedurální spory – Chamberlain, Luther, Briand, Stresemann na konferenci – Konferenční jednání – Porady na „Fleur d'Orange“ a dopis z lodi – Tzv. vedlejší otázky	
<i>Malí</i>	302
Problematická účast Beneše a Skrzyńskiego na konferenci – Jednání s Briandem a Chamberlainem – Setkání se Stresemannem – Kontakty Beneš–Skrzyński – Vstup na konferenci – Dohoda o arbitrážních smlouvách	
<i>Smlouvy</i>	315
Závěrečný protokol – Rýnský pakt – Rozhodčí smlouvy – Garanční dohoda Francie s Polskem a ČSR – Spor o interpretaci smluv	
<i>Duch Locarna</i>	323
Právní a politické zrovнопrávnění Německa – Změny vztahů mezi vel mocemi – Locarno jako kompromis – Možnosti mírového spolužití – Politická metoda Locarna – Pohled na Locarno očima třicátých let	